

Ochrana obyvatelstva

Název opory

ORGANIZOVANÝ ZLOČIN A TERORIZMUS

doc. Ing. Josef Kellner, CSc.

josef.kellner@unob.cz, telefon: 973 44 36 65

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

**Projekt: *Vzdělávání pro bezpečnostní systém
státu***

(reg. č.: CZ.1.01/2.2.00/15.0070)

Terorismus & Protiterorismus & Strategie a taktika terorismu Boj s terorismem

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

UNIVERZITA
OBRANY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní podmínky úspěšnosti teroristů

- Pohyblivost
- Zajištění bezpečnosti
- Přístup ke zbraním
- Zranitelnost cílů
- Informovanost
- Demokratický legislativní systém

Příprava teroristického útoku

- Výběr a hodnocení cílů
- Pozorování cílů (*stacionární, pohyblivé, technické,, segmentové pozorování, kombinované*)
- Operační plánování
- Nacvik (cvičné útoky)
- Realizace útoku
- Únik z místa činu
- Využití činu pro sledované cíle

Taktické a strategické principy

- Násilí jako argument.
- Výběr cílu na základě propagandistické hodnoty.
- Provokativní útoky
- Maximální publicita – min. riziko
- Moment překvapení
- Ignorance a využívání nezúčastněných osob.

Preventivní opatření

- Kontinuální sběr a analýza informací
- Stanovení potencionálních cílů
- Charakteristika cílů
- Charakteristika potencionálních útočníků
- Charakteristika pravděpodobného modu operandi.

PROSTŘEDKY TERORISMU

- **Bombové útoky**
- **Zadržení rukojmí**
- **Únosy**
- **Atentáty**
- **Palebne přepady**
- **Zastrašování a hrozby**
- **Vydírání**
- **Sabotáže a rozvratné operace**
- **Dezinformace a propaganda**
- **Žhářství**

BOMBOVÉ ÚTOKY

- **Útoky proti osobám**
- **Útoky proti symbolickým cílům**
- **Útoky proti významným cílům**
(infrastruktura průmyslová, obchodní, ekonomická, politická, vojenská, bezpečnostní, atd.).
- **Série útoků**

Nejpoužívanější taktiky

- Použití nástražných systémů
- Časované nálože a na dálku iniciované systémy
- Automobilové bomby
- Sebevražedné útoky
- Kombinace

Motivace teroristů

- Politická – ideologie
- Experiment
- Vandalismus
- Msta
- Zisk
- Afekt
- Uznání

Sebevražedné útoky

- Sebevražedný útok je "operační metoda". Výsledný efekt útoku je závislý na úmrtí pachatele. Terorista si je plně vědom, že pokud nezemře, útok nebude úspěšný.
- Útok je realizován iniciací výbušniny ve formě přenosné trhací náplně, umístěné na těle útočníka, nebo ve vozidle , které řídí.

Výhody sebevražedného útoku.

- Zaručuje vysoký počet obětí.
- Má široké mediální pokrytí.
- Reaguje na aktuální podmínky (chytrá bomba).
- Je mimořádně přesný.
- Vysoká pravděpodobnost úspěchu.
- Není nutné plánovat a realizovat únik.
- Nehrozí nebezpečí dopadení , výslechu, atd.

Výhody pro pachatele útoku.

- Stává se mučedníkem. (*věčný život v ráji, možnost vidět tvář Alaha, 72 panen, místo pro 70 příbuzných v ráji*).
- Zajištění rodiny (odměna a její vzestup v sociální struktuře).

Portrét pachatele (šahida)

- **Věk : 18 – 27 let**
- **Svobodný, nezaměstnaný, z chudé rodiny ?**
- **Minimálně střední vzdělání.**
- **Nejvíce jich prošlo náboženskými vzdělávacími centry, financovaných Hamasem.**
- **Často vyjadřovali touhu se pomstít (smrt blízkých).**

Portrét pachatele (šahida)

- **Silná náboženská motivace**
- **Na misi se nemůže přihlásit, musí být vybrán (náboženští učitelé).**
- **Kritéria : projevy oddanosti a dlouhodobé blízké kontakty s náboženskými učiteli.**

Superterrorismus

(Ultraterorismus)

Používá (potenciálně) prostředky, které jsou schopny vyvolat hromadné ztráty.

- Jaderné
- Radiologické
- Chemické
- Biologické

Chemické zbraně

- **Nemají destruktivní účinky. Naproti tomu se vyznačují prostorovým účinkem, a jejich nejmodernější typy - supertoxické nervové jedy - značnou zákeřností. Účinkují totiž v nepatrných koncentracích a velmi rychle. Navíc symptomy i lehké otravy mohou vyvolat hromadnou paniku.**

Prostředky HN

- Mimo zbraňových systémů existují teroristické metody a prostředky, které mají uvedený charakter přesto, že nevyužívají žádných zbraní ale toxických a radiologických materiálů produkovaných průmyslem, bakteriologických materiálů získaných v mírových laboratořích nebo nebezpečných materiálů, které se šíří cílenými údery na mírové infrastruktury

Jaderné prostředky (zbraně)

- Vyznačují se enormní destruktivní silou.
- Relativně vysoká mezinárodní kontrola pohybu jaderných materiálů a technologií.
- Výroba velmi drahá a technologicky náročná.
- Vyžaduje vysokou úroveň znalostí.
- Možnost výroby „špinavé bomby“ .

Biologické zbraně

- U biologických zbraní není dosud prokázána účinnost ve velkém měřítku. Teoreticky se mohou tyto zbraně vyznačovat letalitou srovnatelnou s jednoduchou jadernou zbraní.

Jaderný a radiologický terorismus

- Principiálně existují tři možnosti:
- použití ukradených jaderných bojových hlavic
- zkonstruování improvizovaného jaderného prostředku využitím štěpného materiálu (plutonium nebo obohacený uran)
- Případně tzv. radiologický terorismus, tj. použití radioaktivního materiálu pro kontaminaci rozsáhlého území.

Jaderný a radiologický terorismus 2

- Do dnešního dne není k dispozici jediná zpráva o jakékoliv skutečně významné jaderné teroristické hrozbě a úvahy o možných scénářích jaderného terorismu se mohou zdát vysoce spekulativní. Obecně pro tento typ terorismu platí, že je příkladem vysokého nebezpečí, ale dosud nejspíše nízké pravděpodobnosti.

Chemický terorismus

- V případě chemických zbraní, případně vysoce toxických chemických látek, existuje bohužel řada případů, ať už skutečného použití nebo pokusů o použití těchto zbraní či látek pro teroristické účely.

Chemický terorismus II.

- Pro teroristické účely mohou být ale kromě látek nervově paralytických použity i další bojové chemické látky - látky zpuchýřující, dusivé a všeobecně jedovaté. Použití zpuchýřujících látek je uvažováno spíše k vyvolání zneschopnění než k usmrcení.
- Nelze ale vyloučit ani použití zneschopňujících dráždivých látek, tj. účinných slzných látek

Chemický terorismus III.

- Při hodnocení možnosti chemického terorismu nelze zanedbat skutečnost, že vedle bojových chemických látek mohou být použity další chemické látky, které nemusí být předmětem žádných kontrolních režimů. **Vážnou hrozbu představují teroristické útoky na petrochemická a chemická zařízení.**

Biologický terorismus

- **Výroba biologických zbraní je podstatně levnější než výroba chemických zbraní (podle některých údajů je výrobní cena 1 kg botulotoxinu 500 dolarů, výrobního zařízení 3 000 dolarů).**
- **Výrobu biologických zbraní lze poměrně snadno utajovat, v krátké době je možno přeměnit malá množství patogenních organismů na množství prakticky použitelná.**
- **Biologické zbraně lze relativně snadno získat, např. z mezinárodních sbírek kultur, z univerzitních databank atd.**

Biologický terorismus II.

- Použití biologických zbraní lze obtížně dokázat, protože se řada patogenních mikroorganismů a toxinů vyskytuje v přírodním prostředí.
- Biologické zbraně se vyznačují vysokou účinností.
- Mají vyšší toxicitu než nejnebezpečnější bojové chemické látky, nervově paralytické látky, jako jsou např. látka VX, soman, sarin nebo tabun. 1 g botulotoxinu může usmrtit až 1 mil. osob, 1 g antraxu reprezentuje 100 mil. letálních dávek.

Biologický terorismus III.

- Mezi patogeny, které již byly ověřeny pro použití jako bojové biologické látky, jsou mikroorganismy, které vyvolávají **neštovice, antrax, dýmějový mor, tularémii, brucelózu a Q-horečku**. Nicméně terorista může reálně použít jakýkoliv patogen nebo toxin.
- Bylo identifikováno kolem tuctu případů, při kterých teroristická skupina vlastnila, pokoušela se získat nebo hrozila použitím biologické látky.

